

Gabriel Rodas

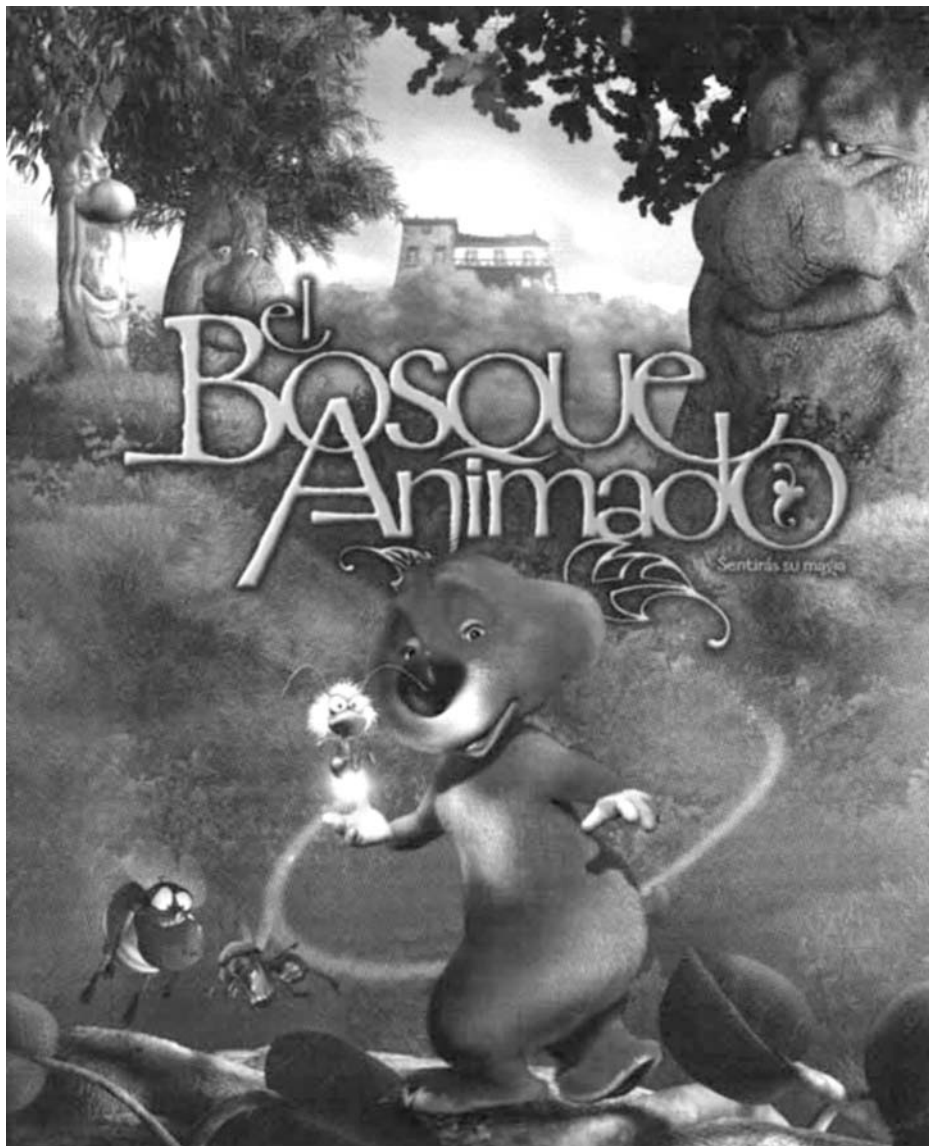
Sempre m'exigeixo de manera contínua utopia i faig meva aquesta frase del maig del 68: sigues realista, demana l'impossible". Qui parla és Manuel Gómez Santos (La Corunya, 1959), el Walt Disney espanyol, l'Àstérix del cinema europeu que ha sabut combatre l'imperi de Hollywood amb "il·lusió, talent i imaginació".

La història comença al barri corunyès de Falperra, a una Espanya "desoladora", la franquista, en la qual "no hi havia opció per somniar", recorda. Lluny de resignar-se, cercà una sortida a l'avorriment i la trobà en el cinema. "La gent pot aconseguir que la seva vida canviï", defensa. Manolo Gómez sap el que diu, com la nina que en una vinyeta de Romeu deia a la seva àvia: "Àvia, quines coses tan interessants et passen". I ella li contestava: "Sort és que te toqui la loteria, la bona sort la cerques tu".

La resposta a com una petita productora des de la perifèria és capaç de conquerir pantalles a tot el món rau precisament en això: "A procurar que a un li ocorrin coses, a no anar pel món agellonat i a saber que el destí el decideixes tu", assenyala Gómez Santos. Amb aquest esperit anà creixent dins el cine. Primer en el doblatge i després en la serigrafia, el disseny gràfic i, des del 1987, a Dygra Films, l'empresa gallega que pot presumir de ser la responsable de la primera pel·lícula en 3D amb resolució cinematogràfica realitzada a Europa, *El bosque animado*.

L'èxit fou majúscul (dos premis Goya i un milió d'espectadors a Europa) i, "el més important, va permetre que poguéssim continuar fent pel·lícules". Que ja és molt en un país en què el cinema d'animació digital no ho té precisament fàcil. "És complicat aquí i a qualsevol lloc del món, excepte a Hollywood", admet aquest admirador del treball de Juan Montes de Oca, el director del màster MA ISCA de la universitat de les Illes Balears.

"Montes de Oca és aplaudit a tot el món per la seva tasca al front del màster MA ISCA", apunta. "Una vegada coincidirem en un acte amb altres professionals del cinema i alguns ens miraven dient: mira, ja són aquí els informàtics. Pot ser que sembli que el nos-

tre cine és de *software*, però darrera del cinema digital, si no hi ha un artista, no hi ha res. No hi ha diferències. Tot es fonamenta en el talent".

Un talent que ha tornat a posar de manifest amb *El sueño de una noche de San Juan*, "una metàfora de la utopia", un homenatge a l'home que "dóna vida a la imaginació". El resultat no s'ha fet esperar, i s'ha col·locat en més de seixanta-cinc països del tot el món.

Dygra -diu el seu pare- és una fàbrica d'"universos de fantasies" que aposta per inculcar "valors socials com el medi ambient o la utopia", explica el seu responsable, qui afegeix: "No feim cinema per casualitat. Les nostres pel·lícules d'animació tenen molt d'art. Vo-

len seduir, captivar i convidar a somniar a través d'aquest túnel del temps que és el cinema".

La seva entrega més propera serà una seqüela d'*El bosque animado*. "Aquell film ens costà quatre anys d'amargor, ens costà salut i altres coses més, però les recompenses foren enormes, així que per què no una segona part". Dit i fet. Es dirà *Espíritu del bosque*. Ja el 2007 li succedirà *Noche de paz*, dirigida per Isaac Kerlow; i *Asno de oro*, una comèdia sobre la globalització amb romans amb accent americà.

"A vegades em sent un poc com Àstérix lluitant contra els romans de Hollywood. Però aquí, a Dygra, la millor poció és poder treballar sent còmplices".